

امیرالمومنین (علیه‌السلام): علم و عمل پیوندی نزدیک دارند. و کسی که دانست، باید به آن عمل کند، چرا که علم، عمل را فراخواند، اگر پاسخش داد می‌ماند وگرنه کوچ می‌کند.

نهج‌البلاغه، حکمت ۳۶۶

• جواد مذحجی

یا مَنْ یَقْبَلُ الیسیر
«علم و دانش» و اهمیت و ضرورت کسب آن، از آن مقوله‌هایی است که آنقدر درباره آن سخن به میان آمده است که دیگر نیازی نیست تا این قلم بیچاره، به دوی استقامت واداشته شود و خاطر عزیز مخاطبان به فرسایش و رانش دچار گردد. حالادیکر همه می‌دانند که علم چه چیز خوبی است و باید آن را آموخت و آموخت و باز هم آموخت هر چند که برای این آموختن، چاره‌ای جز رفتن به سرزمین «چین و ماچین» نباشد. اما چرا در زندگی ما انسان‌ها، با این همه علم‌آموزی و دانش‌زدگی، لزوماً اتفاق خوب و مهمی نمی‌افتد که ثمره علمی

همین جاست که علم فرصت شکوفاشدن می‌یابد و به بار می‌نشیند و چه میوه‌ها می‌دهد این درخت به‌بارنشسته! اما خدا نکند که عمل، به هر دلیلی نتواند خود را برساند! آن وقت است که دیگر از علم هم کاری برنمی‌آید که هیچ، رسوای عالم و آدم هم می‌شود، درست مثل آنچه در زندگی برخی از ما اتفاق افتاده است. پناه بر خدا!

یکی از مفسرین و مدرسین معاصر قرآن در محفلی نقل می‌کرد که: «خدمت یکی از علمای بزرگ هم‌دوره حضرت امام (رحمه‌الله) رسیدیم، وقتی آقا مشغول صحبت و افاضه فیض بودند، توجهم به قفسه کتابی که بر دیوار اتاق نصب بود، جلب شد. قفسه‌ای کوچک که شاید تنها بیست سی جلد کتاب در طبقات آن چیده شده بود. ناخودآگاه، از سر ندانم‌کاری و همراه با کمی جسارت پرسیدم: «آقا! کتابهایتان فقط همین‌هاست؟!» و حضرت آقا با بزرگ‌منشی خاصی که تنها در مردان خدا می‌توان سراغ گرفت فرمودند: «اگر حق همین‌ها را ادا کنم، خیلی هنر کرده‌ام.» قفسه‌های پر و پیمان کتابخانه‌های ما که مملو از کتاب‌های خوش‌رنگ و لعاب، شیک و پاکلاس است، در خوش‌بینانه‌ترین

شرایط، نمایشگر میزان علمی است که ما آموخته‌ایم، تازه به شرط آنکه همه را خوانده باشیم و کاملاً درک کرده باشیم. اما همه آنچه که فرا گرفته‌ایم مادامی که جامه عمل به تن نکرده و به آن عمل نشده است، به لعنت خدا هم نمی‌ارزد و حتی به درد همشیره ابوی آدم هم نمی‌خورد! احتمالاً شاید دیگر وقت آن رسیده باشد که در زندگی علمی خود کمی بازنگری کنیم و به جای این همه تل‌انبار کردن اطلاعات و محفوظات، کمی هم به فکر عمل کردن باشیم و از خاطر نبریم که علم نداشته، خیلی بدتر از علم داشته‌ی بی‌عمل نیست، اگر بهتر نباشد.

علم نیاموخته ممکن است مواخذه به دنبال داشته باشد اما علم بدون عمل، وزر و وبال آخرت است و لابد حساب و کتاب عالمان بی عمل، سخت‌تر و پُر‌دردسَرتر خواهد بود، خدا به داد برسد! خدایا! مبدا کسی گمان کند که منظور از این‌سطور، ترویج تنبلی و فرار از علم‌آموزی است آن هم به بهانه دوری از علم بدون عمل! بِطُفَکِ بِالطَّیْفِ



امام سجاد (علیه‌السلام) فرمود:

حمد و سپاس خداوندی را که یکی از آن راه‌ها که در برابر ما گشوده، ماه خود، ماه رمضان است، ماه صیام و ماه اسلام، ماه پاکیزگی از آلودگی‌ها، ماه رهایی از گناهان، ماه ثناء، ماهی که در آن قرآن نازل شده، قرآنی که راهنمای مردم است و نشانه

آشکار هدایت است و تمیز دهنده حق از باطل است. آسمان و جهان ترجمه کتاب السماء و العالم صحیفه سجادیه، ترجمه آیتی، ص ۲۶۵

رفیقان

صاحب امتیاز: احمد رضا اخوت

مدیر مسؤول: فاطمه قنبریان

سردبیر: نعیمه پورصالحی

هیأت تحریریه: دانشجویان مدرسه قرآن و عترت (علیهم‌السلام) (کاشفیون)

